Lietas arhīva Nr. K77-1419-23/115
ECLI:LV:RPT:2023:0314.11810000122.1.S

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Rīgā 2023. gada 14. martā

Rīgas pilsētas tiesa,
tiesnesis Erlens Ernstsons,
piedaloties prokuroram Edijam Pastaram,
aizstāvim zvērinātam advokātam Vilim Sruoģim,
atklātā tiesas sēdē izskatīja krimināllietu /pers. A/, personas kods /personas kods/, apsūdzībā pēc Krimināllikuma 272. panta.

Aprakstošā daļa

[1] /pers. A/ apzināti sniedza nepatiesas ziņas valsts institūcijai, būdama persona, kurai saskaņā ar likumu ir pienākums sniegt ziņas valsts institūcijai šādos apstākļos.

Laika posmā no 2022. gada 5. jūlija līdz 2022. gada 13. jūlijam, izmeklēšanā precīzāk nenoskaidrotā laikā, /pers. A/, atrodoties izmeklēšanā precīzi nenoskaidrotā vietā, būdama deputāta kandidāte Latvijas Republikas 14. Saeimas vēlēšanās no politiskās partijas "/partijas nosaukums/!" (turpmāk – Partija), izpildot Saeimas vēlēšanu likuma 11. panta 4. punktā noteiktās prasības deputātu kandidātiem, apzināti ar roku parakstīja anketu, paredzētu iesniegšanai Centrālajai vēlēšanu komisijai, "Ziņas par deputāta kandidātu", kas bija izgatavota, izmantojot Centrālās vēlēšanu komisijas lietojumprogrammatūru, un izdrukāta, un kurā bija norādītas nepatiesas ziņas, ka /pers. A/ strādā SIA "/Nosaukums/" par /amats/ un ka 2013. gadā /pers. A/ ieguvusi augstāko izglītību /izglītības iestāde/ specialitātē – /specialitāte/.

Pēc tam 2022. gada 13. jūlijā Partijas priekšsēdētājs, neapzinoties, ka /pers. A/ parakstītā anketa satur nepatiesas ziņas, iesniedza to kopā ar Partijas kandidātu sarakstu Centrālajā vēlēšanu komisijā /adrese/.

Tādā veidā /pers. A/, būdama persona, kurai saskaņā ar Saeimas vēlēšanu likuma 11. panta 4. punkta "e" un "f" apakšpunktiem ir pienākums Centrālajai vēlēšanu komisijai sniegt ziņas par savu darbavietu, ieņemamo amatu, pabeigto izglītības iestādi, pabeigšanas gadu, iegūto izglītības pakāpi un specialitāti, apzināti sniedza Centrālajai vēlēšanu komisijai nepatiesas ziņas par savu darbavietu un izglītību.

[2] Ar šādām darbībām /pers. A/ izdarīja noziedzīgu nodarījumu, kas paredzēts Krimināllikuma 272. pantā.

Motīvu daļa

[3] Tiesas izmeklēšanā apsūdzētā /pers. A/ savu viņai inkriminētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā neatzina un liecināja, ka apzināti neiesniedza nepatiesus datus, nebija ļauna nodoma, lai kādu maldinātu. Ir publiska personība, ļoti slavena blogere pirms iestāšanas politiskā partijā /partijas nosaukums/. Cilvēki zināja par viņu visu, pat vairāk nekā viņa pati par sevi. Viņas ikdiena un tiešās translācijas, var teikt stundām zināja kur un ko viņa dara, tāpēc viņai nevajadzēja izlikties par to, kas nav, lai cilvēki par viņu nobalsotu. Startēja vēlēšanās no politiskas partijas /partijas nosaukums/ Vidzemes saraksta reģiona ar Nr.2. 1. jūlijā nedaudz pirms pusdienas laika, saraksta līderis atsūtīja anketas pdf formātā. Anketas bija jāaizpilda, savu anketu aizpildīja ātri un 1. jūlijā plkst.13.00 aizsūtīja savu anketu atpakaļ. Kā pēdējo darba vietu anketā norādījusi SIA "/Nosaukums/". Kad saraksta līderis iesniedza anketu parakstīt, bija sanāksmē, priekšvēlēšanu kampaņā, cilvēku daudz, iedeva viņai kaudzi ar papīriem, paskatījās, ka anketā ir SIA "/Nosaukums/" un /izglītības iestāde 2/ un parakstīja, nebija pamats meklēt kaut ko vēl tajās lapās, jo zināja, ka pārējās lapas ir pilnīgi tukšas. 2. vai 3. oktobrī pateica, ka ir ļoti interesanti dati par viņu iesniegti, uzreiz zvanīja un centās izlabot, bet tādu iespēju nedeva.

[3.1] Atbildot uz procesa dalībnieku jautājumiem, apsūdzētā /pers. A/ liecināja, ka parakstot anketu, bija saliktas kopā visas biedru anketas. Parakstot anketu, paskatījās datus par sevi (dzīvesvieta, vārds, uzvārds, personas kods), darba vietu - SIA "/Nosaukums/", pēc tam pavēra lapu, tur norādīta skola - /izglītības iestāde 2/. Nebija pamata uzskatīt, ka kaut kas varētu būt ne tā, jo iepriekš bija nosūtījusi savus datus. Neuzmanīgi izlasīja anketu, jo zina kādu anketu bija iepriekš iesniegusi, darba vieta sakrīt. Ir tikai vidējā izglītība, augstskolā nebija iestājusies, vienīgā darba vieta bijusi - SIA "/Nosaukums/", neatceras, kurā gadā strādājusi SIA "/Nosaukums/", tas bija sen, iespējams 2013. gads vai 2014. gads. SIA "/Nosaukums/" nostrādājusi gadu, nedaudz vairāk, darīja tur visu, izņemot malkas šķelšanu un kraušanu, sakopa teritoriju, palīdzēja pircējiem atrasta pareizos materiālus, malku nopirkt, ziemā tīrīja sniegu, to ko pateica darīt, to arī darīja.

Saraksta līderis ar Nr.1 atsūtīja visam Vidzemes reģiona sarakstam anketas aizpildīšanai. Visi aizpildīja anketas un nosūtīja uz e-pastu, no tika saņemtas anketas. Tiesā iesniegtā anketa ir tā, ko formatējusi, aizpildījusi un nosūtījusi. Papildus ziņas saraksta līderis neprasīja, viņa uzskatīja, ka viss ir kārtībā. Pēc tam jūlijā bija tikšanās ar vēlētājiem, daudz cilvēki, viņu pasauca saraksta līderis un palūdza parakstīt anketu, jautājot, vai viss pareizi, viņa atbildēja, ka viss pareizi. Parakstot anketu, pilnvērtīgi nepārliecinājās par anketas satura pareizību un atbilstību. Neinteresējās par to, vai anketā norādītās ziņas ir precizētas vai mainītas pirms tās parakstīšanas. E-pastu ar lūgumu iesniegt ziņas atsūtīja /pers. B/. E-pasts tika atsūtīts uz /e-pasta adrese/. Neatceras ar kādu programmu rediģēja anketu pdf formātā. Anketu aizpildīja un aizsūtīja atpakaļ. Nezināja, kur viņas parakstītā anketa tālāk tiks nodota (iesniegta). /pers. B/ teica, ka jāiesniedz ziņas par kandidātu, lai viņa varētu kandidēt un varētu tikt iekļauta sarakstā. Saprata, ka, ja neaizpildīs anketu, tad viņa nevarēs kandidēt un iekļaut viņu sarakstā. Zina, ka kolēģiem iesniegtajās ziņās kaut ko laboja, mainīja. Pati tikai vienu reizi iesniedza anketu, neko nelūdza tajā labot un tikai parakstīja. Sociālajos tīklos (TikTok) arī norādījusi, ka iesniegusi patiesus datus. Sapratusi, ka anketā jānorāda pēdējā darba vieta, kur strādājusi. Aizpildot anketu, nepareizi sapratusi, kā tā ir jāaizpilda, neprasīja arī palīdzību kādam citam, nevērsās pie partijas līdera /pers. B/, aizpildīja to un nosūtīja. Nav nekas zināms par to, ka CVK sistēmā ir veikti vairākkārtīgi labojumi attiecībā uz viņas datiem, nevar to izskaidrot.

Nezina arī to, ka kāda cita persona būtu veikusi kādas izmaiņas viņas datos. Sociālos tīklos ir konti: Instagram, Facebook, TikTok un Telegram. Nebija nodoms iesniegt Centrālajai vēlēšanu komisijai nepatiesas ziņas, sniedza tikai tās ziņas, kas norādītas pirmatnējā anketā, kas tika iesniegta tiesā. Uzskata, ka, parakstot anketu iesniegšanai Centrālajai vēlēšanu komisijai, pieļāvusi cilvēcisku kļūdu, neizlasot visas lapas. Uzskata, ka apzināti neviens cits partijas biedrs nav labojis ziņas, tā ir kļūda, jo ir vairāki partijas biedri, kuriem ir tāds amats un izglītība, vienkārši ir sajauktas ziņas ar citiem kandidātiem.

[3.2] Pamatojoties uz prokurora lūgumu, tiesa sēdē tika uzrādīta apsūdzētai /pers. A/ (lietas 65.-68. lapa) anketa (ziņas par deputāta kandidātu). Iepazinusies ar minēto anketu /pers. A/ apliecināja, ka paraksti izskatās pēc viņas.

[4] Neskatoties uz to, ka apsūdzētā savu vainu viņai inkriminētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā neatzina, tiesa atzīst, ka lietā ir pietiekami pierādījumi apsūdzētās vainas konstatēšanai viņai inkriminētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā. Lietā esošo pierādījumu kopums norāda uz to, ka /pers. A/ ar savām darbībām izdarīja noziedzīgu nodarījumu, kas paredzēts Krimināllikuma 272. pantā, apsūdzībā norādītajos apstākļos, un viņas nodarījumā ir konstatējamas visas noziedzīgā nodarījuma sastāva pazīmes, līdz ar to pastāv Kriminālprocesa likuma 520. panta pirmajā daļā paredzētais pamats notiesājoša sprieduma taisīšanai.

Tiesa atzīst, ka apsūdzētās vaina viņai inkriminētajā noziedzīgajā nodarījuma izdarīšanā, aktīvo darbību veikšanā apzināti nepatieso ziņu sniegšanā Centrālajai vēlēšanu komisijai pierādīta ar liecinieku /pers. C/, /pers. D/, /pers. E/ un /pers. B/ liecībās sniegtajām ziņām par faktiem, kā arī visiem krimināllietas materiāliem to kopumā, un konkrēti ar šādiem:

[4.1] No Centrālās vēlēšanu komisijas 2022. gada 11. oktobra atbildes Nr. 02-01.20/239 uz Valsts policijas Galvenās kriminālpolicijas pārvaldes Kriminālizlūkošanas vadības pārvaldes 3. nodaļas informācijas pieprasījumu Nr. CAnos/67744 (lietas 63. lapa) izriet, ka Saeimas deputātu kandidātes /pers. A/ dokumentus, ieskaitot ziņas par sevi, Centrālajā vēlēšanu komisijā iesniedza partijas "/partijas nosaukums/" kandidātu saraksta iesniedzējs /pers. D/, kurš personīgi ieradās Centrālajā vēlēšanu komisijā 2022. gada 13. jūlijā plkst. 12.08-12.35.

Parakstītie dokumenti izdrukāti no Centrālās vēlēšanu komisijas kandidātu sarakstu gatavošanas lietojumprogrammas. Tajā dati par /pers. A/ ievadīti un laboti no kandidātu sarakstu gatavotājas /pers. C/ lietotāja profila: kandidāte pievienota 2022. gada 1. jūlijā plkst. 17.15; izglītība – sākotnēji norādīts augstskolas nosaukums "/izglītības iestāde/" un specialitāte "/specialitāte/"; darbavietas vietā sākotnēji norādīts "Pašnodarbinātā"; 2022. gada 4. jūlijā plkst. 16.38 darbavieta nomainīta no "Pašnodarbinātā" uz "/Uzņēmuma nosaukums/" un pievienots amats "/amats/"; 2022. gada 5. jūlijā plkst. 12.14 specialitāte "/specialitāte/" mainīts uz "/specialitāte/".

Datu ievade un labošana tika veikta no IP adreses /IP adrese/, kas saistīta ar /pers. C/ lietotāja profilu. Pēc vēlēšanām, kad lietotāja profils jau bija neaktīvs, fiksēts mēģinājums pieslēgties ar /pers. C/ lietotāja profilu no IP adreses /IP adrese 2/.

2022. gada 2. augustā plkst. 16.08 Centrālās vēlēšanu komisijas sekretāra pienākumu izpildītājs /pers. G/ uz kandidātu saraksta iesniedzēja iesnieguma un Centrālās vēlēšanu komisijas lēmuma pamata izdarījis tehniska rakstura labojumu: izglītības iestādes nosaukumu mainījis no "/Nosaukums/" uz "/Nosaukums/". Tobrīd kandidātu saraksta iesniedzējs nelūdza vēl kā citādi labot /pers. A/ izglītības ziņas.

[4.2] No Centrālās vēlēšanu komisijas 2022. gada 11. oktobra atbildei Nr. 02-01.20/239 pievienotās dokumenta kopijas par ziņām par 14. Saeimas deputāta kandidāti /pers. A/ (Nr. KS-201) (lietas 65. lapa) izriet, ka /pers. A/ kā savu darbavietu norādījusi – SIA "/Nosaukums/", kur strādā amatā "/amats/". Savukārt sadaļā par izglītību norādījusi, ka viņai 2013. gadā ir iegūta augstākās izglītības pakāpe izglītības iestādē "/Nosaukums/", specialitātē "/specialitāte/". Minētās ziņas /pers. A/ ir apstiprinājusi ar savu parakstu 2022. gada 8. jūlijā. No Centrālās vēlēšanu komisijas 2022. gada 11. oktobra atbildei Nr. 02-01.20/239 pievienotā paziņojuma Nr. KS-203 (lietas 66. lapa) izriet, ka /pers. A/ paziņo, ka piekrīt kandidēt 14. Saeimas vēlēšanās šādā kandidātu sarakstā – Politiskā partija "/partijas nosaukums/!". Minēto paziņojumu /pers. A/ parakstījusi 2022. gada 8. jūlijā.

[4.3] No Centrālās vēlēšanu komisijas 2023. gada 7. februāra atbildes Nr. 02-01.20/13e uz prokurora Edija Pastara informācijas pieprasījumu Nr. N-502-2023-00975 (lietas 124. lapa) izriet, ka neviens partijas "/partijas nosaukums/" deputāta kandidāts, izņemot /pers. A/, nav sniedzis informāciju, ka viņš 2013. gadā ir ieguvis augstāko izglītību /izglītības iestāde/ specialitātē – /specialitāte/. Trīs partijas "/partijas nosaukums/" kandidāti, izņemot /pers. A/, norādījuši, ka pabeiguši /izglītības iestāde/. No tiem tuvākā ziņu atbilstība ar /pers. A/ ir /pers. I//izglītības iestāde/ – /gads/ – /specialitāte/. Ne par vienu 14. Saeimas vēlēšanu deputāta kandidātu, izņemot /pers. A/, pēc kandidātu saraksta iesniegšanas nav saņemts lūgums veikt tādus precizējumus (labojumus), kas nav atzīstami par tehniska rakstura labojumiem Saeimas vēlēšanu likuma 13. panta otrās daļas 2. punkta izpratnē.

[4.4] No Izglītības un zinātnes ministrijas atbildes Nr. 4-10e/22/2882 uz Valsts policijas Galvenās kriminālpolicijas pārvaldes Kriminālizlūkošanas vadības pārvaldes 3. nodaļas 2022. gada 11. oktobra vēstuli Nr. CAnos/68274 (lietas 62. lapa), izriet, ka, veicot informācijas pārbaudi Valsts izglītības informācijas sistēmā, par /pers. A/ ziņu nav. Papildus informē, ka Valsts izglītības informācijas sistēmā informācijas par izglītojamiem tiek uzkrāta kopš 2009. gada 1. septembra, par augstākās izglītības iestāžu absolventiem kopš 2017. gada 1. janvāra, savukārt par studējošiem – kopš 2018. gada 1. janvāra. Par periodu pirms minētajiem datumiem informācija ir jāpieprasa izglītības iestādēm, kuras persona ir norādījusi kā absolvētas.

[4.5] No /izglītības iestāde/ 2022. gada 11. oktobra atbildes Nr. 3.-12/244ē (lietas 44. lapa) izriet, ka /izglītības iestāde/ arhīvā par 2013. gadu netika atrasta informācija par /pers. A/. Persona ar šādu vārdu un uzvārdu nav atrodama arī /izglītības iestāde/ studentu informatīvajā sistēmā, kas darbojas kopš 2004. gada. Persona ar vārdu un uzvārdu /pers. A/ un vārdā /pers. A vārds/ nav fiksēta ne absolventu sarakstā, ne studējošo sarakstā, ne izslēgto no studējošo sarakstā.

[4.6] No Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras 2022. gada 12. oktobra atbildes un tās pielikumā pievienotās izziņas par apdrošinātās personas iemaksām no 2013. gada 1. janvāra (lietas 47.-48. lapa) izriet, ka SIA "/Nosaukums/" veica sociālās apdrošināšanas iemaksas par /pers. A/ laika posmā no 2013. gada 23. maija līdz 2014. gada 27. augustam.

[4.7] No SIA "/Nosaukums/" atbildes uz Valsts policijas Galvenās kriminālpolicijas pārvaldes Kriminālizlūkošanas vadības pārvaldes 3. nodaļas pieprasījumu par informācijas sniegšanu (lietas 50. lapa) izriet, ka /pers. A/ (pirms laulību uzvārds - /pirmslaulību uzvārds/), dzimusi /datums/, ir strādājusi SIA "/Nosaukums/" laika posmā no 2013. gada maija līdz 2014. gada augustam un veikusi /amats/ pienākumus.

[4.7.1] No SIA "/Nosaukums/" atbildei pievienotā Eiropas sociāla fonda 2013. gada 21. maija līguma par nelabvēlīgākā situācijā esošo darbinieku iesaistīšanu aktīvajā nodarbinātības pasākumā "Pasākums noteiktām personu grupām" Nr. 17-12.5.2-05/125 (lietas 51.-56. lapa) izriet, ka līguma ietvaros pasākumā tika nodarbināti septiņi bezdarbnieki, tajā skaitā /pers. A/. /pers. A/ iesaistes ilgums pasākumā bija 12 mēneši un viņa tika nodarbināta kā /amats/ (profesijas kods – /profesijas kods/) /darba vietas adrese/. /pers. A/ darba vadītājs bija /darba vieta/ vadītājs /pers. K/. Saskaņā ar šo līgumu darba devējs apņēmās nodrošināt /pers. A/ darba algu – 200 LVL mēnesī, ko veido 100 LVL mēnesī no darba devēja finanšu līdzekļiem un 100 LVL no Nodarbinātības valsts aģentūras finanšu līdzekļiem normāla darba laika ietvaros nedēļā.

[4.7.2] No SIA "/Nosaukums/" atbildei pievienotā 2013. gada 22. maija darba līguma Nr. 186, kas noslēgts starp SIA "/Nosaukums/" un /pers. A/, (lietas 57.-58. lapa) izriet, ka /pers. A/ tika pieņemta darbā par /amats/ (profesijas klasifikatora kods Nr. /profesijas kods/), nosakot darba vietu SIA "/Nosaukums/", /darba vietas adrese/. Saskaņā ar šo līgumu darba tiesisko attiecību sākuma datums bija 2013. gada 23. maijs un darba līgums tika noslēgts līdz 2014. gada 22. maijam, bez pārbaudes laika. Darba samaksas apmērs bija 200 LVL mēneši (t.sk. nodokļi). /pers. A/ tiešie darba pienākumi bija: kraut malku, nopļaut un novākt zāli, uzturēt kārtībā darba vietu, uzkopt apkārtējo teritoriju, veikt citus darba devēja norādītos uzdevumus uzņēmuma teritorijā.

[4.7.3] No SIA "/Nosaukums/" atbildei pievienotajām /pers. A/ algas izdrukām (lietas 59.-60. lapa) izriet, ka laika periodā no 2013. gada maija

līdz 2014. gada augustam /pers. A/ strādāja par /amats/ SIA "/Nosaukums/" un saņēma darba līgumā noteikto algu, par ko tika veiktas arī valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas.

[4.8] No 2022. gada 18. oktobra apskates protokola (lietas 71. lapa) izriet, ka tika apskatīta interneta vietne: /interneta vietne/. Minētajā internetvietnē ir sociālā tīkla "TikTok" lietotājas "/pers. A/" profils. Minētā profila lietotāja par sevi norādījusi šādu informāciju: "/partijas nosaukums/"; "Saite "/saites nosaukums/" uz sociālā tīkla "Telegram" profilu "/pers. A/"". Apskatot lietotājas "/pers. A/" publicētos video, tika konstatēts 2 minūtes 13 sekundes garš video krievu valodā ar nosaukumu "????? ? ?????", kurš atbilstoši interneta vietnē saglabātajai informācijai ir publicēts 2022. gada 9. oktobrī. Minētais video apskates laikā tika lejupielādēts un ierakstīts CD diskā ar nosaukumu "Video TikTok 09.10.22".

[4.9] No 2022. gada 18. oktobra apskates ietvaros izņemtā video "Video TikTok 09.10.22" un šī video atšifrējuma tulkojuma no krievu valodas (lietas 72. lapa) redzams, ka videoierakstā ar uzrunu uzstājas /pers. A/, citu starpā paziņojot: "Jā, tiešām, aizpildot dokumentus CVK bija pieļauta neliela pārrakstīšanās kļūda, kura tiks izlabota pirmdien. Par darbu – viss ir korekti, viss ir pareizi, lai arī ko tur saka".

[4.10] No 2022. gada 14. februāra liecinieces /pers. C/ nopratināšanas protokola (lietas 9.-10. lapa) izriet, ka viņa ir politiskās partijas "/partijas nosaukums/" valdes locekle. Norāda, ka Centrālajā vēlēšanu komisijā drīkstēja reģistrēties tika viena persona deputātu kandidātu sarakstu iesniegšanai. Viņu partijā tā bija pati lieciniece. Partijā tiek izmantots viens dators un to drīkst izmantot visi. Saņemot Centrālās vēlēšanu komisijas lietojumprogrammu, tika aizpildīta visa nepieciešamā informācija un izveidota parole. Parole tika saglabāta automātiski. Viņas reģistrētajam Centrālās vēlēšanu komisijas profilam varēja piekļūt /pers. E/, /pers. N/, /pers. D/ un pati lieciniece. Viņi četratā pārsvarā vadīja informāciju par deputātu kandidātiem. Precizē, ka informāciju par deputātu kandidātiem vadīja četratā, bet piekļuve datoram bija viņiem visiem. Deputātu kandidāti ziņas par sevi sniedza vai nu klātienē, vai iesniedzot rakstiski, vai telefoniski. Neatceras, kā ziņas par sevi iesniedza /pers. A/. Kad ziņas tika iesniegtas, tās ievada Centrālā vēlēšanu komisija. Pēc tam, kad no Centrālās vēlēšanu komisijas tika saņemts apstiprinājums, ka viss kārtībā, visas sniegtās ziņas vienlaicīgi tika izdrukātas. Izdrukātās anketas tika sadalītas pa mapītēm un nogādātas vai izsniegtas deputātu kandidātiem. Deputātu kandidāti ziņas, kas norādītas anketā, izlasīja un tās parakstīja. Deputātu kandidātiem bija nepieciešams parakstīties piecās vietās. Daži deputātu kandidāti anketas parakstīja uz vietas birojā, bet citiem tās pieveda klāt. Veda klāt anketas visi, kam bija laiks. Veda klāt, jo ne visi dzīvoja Rīgā. Neatceras, kur anketu parakstīja /pers. A/. Neatceras, vai viņa veda /Nosaukums/ parakstīt anketu, jo tās bija ļoti daudz. Neatceras, kur tieši anketas tika izprintētas. Ziņas, ko deputātu kandidāti sniedza par sevi bija paredzētas iesniegšanai Centrālajai vēlēšanu komisijai un viņi to zināja. Deputātu kandidātu sniegtās ziņas viņi nepārbaudīja, jo viņi viens otram tic un tas nav vajadzīgs. Kad visas anketas bija parakstītas un savāktas kopā, tad viņa, /pers. D/ un /pers. E/ tās aizveda uz Centrālu vēlēšanu komisiju un iesniedza. Centrālā vēlēšanu komisija visu iesniegto informāciju salīdzināja ar informāciju savā sistēmā un viņiem viss bija kārtībā. Pēc notikušā ar /pers. A/ par iesniegto ziņu saturu nekomunicēja.

[4.11] No 2022. gada 17. oktobra liecinieka /pers. D/ nopratināšanas protokola (lietas 16.-17. lapa) izriet, ka viņš ir politiskās partijas "/partijas nosaukums/" priekšsēdētājs. Norāda, ka Saeimas vēlēšanu likums nosaka, ka visiem deputātu kandidātiem jāiesniedz par sevi ziņas Centrālajā vēlēšanu komisijā. Visi deputātu kandidāti no politiskās partijas "/partijas nosaukums/" ir aizpildījuši ziņas par sevi un ziņu patiesumu apliecinājuši ar parakstu. Partijā nav noteiktas kārtības, kādā veidā tiek aizpildīta anketa. Viņi to nav noteikuši. Nezina, kurš vadīja ziņas par /pers. A/. Lai visas ziņas būtu ievadītas korekti, viņš regulāri komunicēja ar Centrālo vēlēšanu komisiju, lai noskaidrotu, kā pareizi visu izdarīt. Komunikācija bija saistīta ar vispārīgu informāciju. Nezina, kurš izprintēja anketas, bet tad, kad visas bija izprintētas, parakstītas un savāktas, viņš kopā ar /pers. C/, /pers. E/ tās aizveda un iesniedza Centrālajai vēlēšanu komisijai. Centrālā vēlēšanu komisija pārbauda iesniegtās ziņas un, kad viss ir kārtībā, viņi iedeva viņam uz rokas kaut kādu dokumentu, par to, ka Centrālā vēlēšanu komisija ir saņēmusi deputātu kandidātu ziņas, kas ir apliecinātas ar parakstu. Par sevi ziņas aizpildīja pats. Nezina, kurš pildīja ziņas par /pers. A/. Nezina, vai viņa to darīja pati vai kāds cits. Nezina arī to, vai /pers. A/ anketu parakstīja birojā, vai kāds viņai anketu pieveda. Deputātu kandidāti ziņas par sevi varēja iesniegt dažādi. Varēja paši aizpildīt, varēja kādam tās nodot. Varianti ir dažādi. Visi zināja, ka visām ziņām jābūt patiesām un ka tās ir paredzētas iesniegšanai Centrālajai vēlēšanu komisijai. Tas, viņaprāt, ir loģiski. Partijā nevienam nav pienākumu kādu instruēt. Katrs deputātu kandidāts par savām sniegtajām ziņām parakstās. Ar /pers. A/ par nepatiesajām ziņām nav runājis. Deputātu kandidāti savas ziņas par sevi varēja iesniegt dažādi, gan aizpildot klātienē, gan atstājot informāciju par sevi birojā, lai kāds varētu to aizpildīt viņa vietā tālākai apliecināšanai.

[4.12] No 2022. gada 17. oktobra liecinieces /pers. E/ nopratināšanas protokola (lietas 18.-19. lapa) izriet, ka viņa ir valdes locekle politiskajā partijā "/partijas nosaukums/". Partijai bija tikai viens profils, no kura varēja ievadīt ziņas Centrālajai vēlēšanu komisijai. Partijas ofisā ir viens dators. Deputātu kandidāti ziņas Centrālajai vēlēšanu komisijai sniedza dažādos veidos. Kāds to darīja pa telefonu, kāds iesniedza CV. Visas ziņas par deputātu kandidātiem ievadīja četratā – lieciniece, /pers. N/, /pers. C/, /pers. D/. Neatceras, kurš par kuru no deputātu kandidātiem ievadīja ziņas. Neatceras, kurš izprintēja visas anketas. Kad visas ziņas bija savadītas un izprintētas, tās tika nodotas deputātu kandidātiem parakstīt. Deputātu kandidātiem bija jāizlasa un jāparakstās par sniegtajām ziņām. Kurš un kurā vietā parakstīja anketu lieciniece neatceras. Kāds atnāca uz ofisu, kādam pieveda klāt. Viņi ziņu patiesumu nepārbaudīja. Nezina, kā ziņas par sevi sniedza /pers. A/. Neatceras, kurš vadīja ziņas par viņu un kur viņa parakstījās par sniegtajām ziņām. Ofisā ir viens dators, bet kādreiz kāds paņem līdzi savu privāto datoru. Ar ofisa datoru strādāja pārsvarā četratā. Kad visas anketas bija parakstītas, tas tika savāktas un aizvestas iesniegšanai Centrālajai vēlēšanu komisijai. Ar /pers. A/ par to, ka viņa ir sniegusi nepatiesas ziņas par sevi, pēc notikušā nav runājusi. Nedomā, ka kāds tīši ievadīja nepatiesas ziņas par /pers. A/, domā, ka tā ir kļūda. Nav dzirdējusi, ka /pers. A/ kādam pārmestu, ka ir ievadītas nepatiesas ziņas. Pirms anketu parakstīšanas visi deputātu kandidāti anketas pārlasīja, bet, cik precīzi viņi to darīja, nezina. Visiem deputātu kandidātiem tika pateikts, ka vajag sniegt ziņas par sevi, lai varētu iesniegt Centrālajai vēlēšanu komisijai, tāpēc visi deputātu kandidāti zināja mērķi, kam tiek vāktas ziņas.

[4.13] Liecinieks /pers. B/ tiesas sēdē liecināja, ka ir pazīstams ar apsūdzēto /pers. A/, jo piedalījās kopā Saeimas vēlēšanās no saraksta. Ziņu ievākšana no kandidātiem, kas jāiesniedz Centrālajai vēlēšanu komisijai, parasti notiek tā, ka visi kandidāti sūta uz e-pastu savu anketu un saraksta pirmais numurs izdrukā, sagatavo un atstāj centrālā partijas birojā vienā mapē. 1. jūlijā /pers. A/ nosūtīja viņam uz e-pastu savu anketu, kuru izdrukāja un atstāja centrālajā partijas birojā.

[4.13.1] /pers. B/ uzrāda tiesai telefonā konkrēto saņemto e-pastu no /pers. A/. Iepazinusies ar minēto e-pastu, tiesa konstatē, ka e-pasts, kuram pielikumā ir anketa (ziņas par deputāta kandidātu – /pers. A/), ir sūtīts 2022. gada 1. jūlijā plkst.13.02 no e-pasta:/elektroniskā pasta adrese/ uz e-pastu /elektroniskā pasta adrese 2/. Minētajā anketā norādīts, ka /pers. A/ strādā SIA "/Nosaukums/" par /amats/ un mācījusies /izglītības iestāde 2/, iegūstot vidējo izglītību. Anketa nav parakstīta ar drošu elektronisko parakstu.

[4.13.2] Atbildot uz procesa dalībnieku uzdotajiem jautājumiem, liecinieks /pers. B/ liecināja, ka neatceras, kad notika anketas izdrukāšana un nogādāšana birojā. Vai tā bija tā pati diena, kad tika saņemts e-pasts, neatceras. Anketu nevienam rokās nenodeva, atstāja birojā uz galda, kur tālāk biroja darbinieki nodarbojās ar datu apstrādi un ievadīšanu sistēmā. Pēc tam saņēma anketas birojā un pāris dienu laikā saņēma parakstus no kandidātiem, tostarp no /pers. A/. /pers. A/ parakstīja anketu viņa klātbūtnē. Parakstītās deputāta kandidātu anketas atstāja birojā, tālāk biroja darbinieki nodarbojās ar datu iesniegšanu Centrālajai vēlēšanu komisijai. Pēc anketas parakstīšanas /pers. A/ nelūdza nekādas ziņas nodot tālāk, arī labojumus. Nav ziņu par to, vai kādi citi deputāta kandidāti no Vidzemes saraksta būtu komunicējuši ar vadību par kādām kļūdām, kā arī nav ziņas, ka /pers. A/ anketā, kura nosūtīta viņam, norādītās ziņas pēc būtu kaut kādā veidā mainītas. Dati sistēmā tika ievadīti pamatojoties tikai uz anketām, taču

pastāvēja iespēja arī pēc tam labot ziņas. Nav ziņas par to, ka /pers. A/ būt sniegusi kādas citas papildus vai precizētas ziņās ārpus tām, kas bija norādītas sākotnēji viņam nosūtītajā anketā.

[5] Noziedzīgā nodarījuma kvalifikācija ir pilnīgas atbilstības konstatēšana starp nodarījuma faktiskajām pazīmēm un Krimināllikuma normā paredzētā noziedzīgā nodarījuma sastāva pazīmēm (sk. U.Krastiņš. Noziedzīgs nodarījums – Rīga: Tiesu namu aģentūra, 2000, 26.lpp., 27.lpp.). Tikai tajā gadījumā, ja noziedzīgā nodarījuma faktiskās pazīmes sakrīt ar konkrētā noziedzīgā nodarījuma sastāva pazīmēm, kas paredzēti Krimināllikumā, ir pamats atzīt, ka ir izdarīts noziedzīgs nodarījums un to pareizi kvalificēt. Tādējādi, lai pareizi kvalificētu konkrēto noziedzīgo nodarījumu, vispirms ir jānoskaidro šī noziedzīgā nodarījuma faktiskie apstākļi, jo īpaši tie, kuriem ir nozīme noziedzīgā nodarījuma kvalificēšanā. Tās ir pazīmes, kas raksturo konkrētā noziedzīgā nodarījuma obligātos četrus elementus – noziedzīgā nodarījuma objektu, objektīvo pusi, subjektu un subjektīvo pusi (sk. Augstākās tiesas Senāta Krimināllietu departamenta 2013.gada 14.maija lēmums lietā Nr. SKK-39/2013).

[5.1] Par Krimināllikuma 272. pantā ietvertā noziedzīga nodarījuma sastāva objektu ir jāuzskata valsts institūciju normāla darbība (pārvaldības kārtība valsts institūciju darbību sfērā). Noziedzīga nodarījuma priekšmets – nepatiesas ziņas –, proti, tāda informācija, kas neatbilst īstenībai, kas ir melīga pēc sava satura. Nepatiesas ziņas noziedzīga nodarījuma gadījumā var raksturoties kā īstenībai neatbilstoši, pilnībā vai daļēji sadomāti vai sagrozīti fakti, noklusēti patiesie apstākļi, melīgs notikums, apstākļu atspoguļojums u.tml. Nepatiesas ziņas valsts institūcijai var tikt iesniegtas jebkādā veidā – gan mutiski, gan rakstiski, gan izmantojot tehniskos līdzekļus u.tml. (skat. Krimināllikuma komentāri. Trešā daļa (XVIII-XXV nodaļa). U.Krastiņš, Vliholaja, D.Hamkova – Rīga: Tiesu namu aģentūra, 2019, 466. 468. lpp.).

No objektīvās puses apsūdzētajai inkriminētais noziedzīgais nodarījums pēc Krimināllikuma 272.panta izpaužas aktīvās darbībās - apzināti nepatiesu ziņu sniegšanā valsts institūcijai. Turklāt no panta dispozīcijas izriet, ka ziņas sniedzamas valsts institūcijai, kas ar likumu pilnvarota pieprasīt šādas ziņas (informāciju). Noziedzīgais nodarījums pabeigts ar apzināti nepatiesu ziņu sniegšanas brīdi, neatkarīgi no sekām (formāls sastāvs).

Kriminālpārkāpuma – Krimināllikuma 272. pantā apredzētā noziedzīgā nodarījuma subjekts ir persona, kurai saskaņā ar likumu ir pienākums sniegt ziņas valsts institūcijai. Kriminālpārkāpuma subjektīvā puse raksturojas ar tiešu nodomu – vainīgā persona apzinās, ka sniedz nepatiesas ziņas un to apzināti veic.

[5.2] Izskatāmajā lietā apsūdzētājai /pers. A/ inkriminētas darbības apzināti nepatiesu ziņu par savu darbavietu un izglītību sniegšanā valsts institūcijai - Centrālajai vēlēšanu komisijai.

[5.3] Lietā nepastāv strīds par sekojošiem apstākļiem.

[5.3.1] /pers. A/ kandidēja Latvijas Republikas 14. Saeimas vēlēšanās no politiskās partijas "/partijas nosaukums/" Vidzemes saraksta, tika ievēlēta un pašlaik pilda Saeimas deputāta pienākumus. Minēto faktu apstiprina arī /pers. D/, /pers. E/, /pers. C/, /pers. B/ liecības, kā arī Centrālās vēlēšanu komisijas sniegtās ziņas.

[5.3.2] Atbilstoši Saeimas vēlēšanu likuma 11. panta 4. punkta "e" un "f" apakšpunktam Saeimas deputāta kandidātam ir pienākums Centrālajai vēlēšanu komisijai sniegt parakstītas ziņas par savu darbavietu un ieņemamo amatu, vai, ja darbavietas nav - nodarbošanos, statusu, un pabeigto izglītības iestādi, pabeigšanas gadu, iegūto izglītības pakāpi un specialitāti.

[5.3.3] /pers. A/ laika posmā no 2022. gada 5. jūlija līdz 2022. gada 13. jūlijam ar roku parakstīja anketu "Ziņas par deputāta kandidātu". Minēto faktu apstiprina liecinieka /pers. B/ liecības, kurš tiesā liecināja, ka viņš neatceras datumu, kad notika anketas parakstīšana, bet /pers. A/ to parakstīja viņa klātbūtnē. Anketu viņš pēc tam atstāja partijas birojā. Savukārt šo faktu netieši apstiprina arī Centrālās vēlēšanu komisijas sniegtās ziņas un dokumenti, /pers. D/, /pers. E/ un /pers. C/ liecības, no kurām izriet, ka visi deputāta kandidāti, tai skaitā /pers. A/ parakstīja iesniegšanai Centrālajai vēlēšanu komisijai anketas, pēc kā /pers. D/ tās iesniedza Centrālajai vēlēšanu komisijai un Centrālā vēlēšanu komisija attiecīgi saņēma /pers. A/ parakstītu anketu, kuras kopija pievienota lietas materiāliem. Turklāt tiesas sēdē /pers. A/, iepazīstoties ar minētās anketas kopiju, apliecināja, ka paraksti izskatās pēc viņas.

[5.3.4] Anketa "Ziņas par deputāta kandidātu" bija izgatavota, izmantojot Centrālās vēlēšanu komisijas lietojumprogrammatūru. Minēto faktu apstiprina Centrālajai vēlēšanu komisijas sniegtās ziņas. Savukārt šo faktu netieši apstiprina arī /pers. D/, /pers. E/ un /pers. C/ un /pers. B/ liecības, no kurām izriet, ka sākumā ziņas par kandidātiem sākotnēji partijas pilnvarotās personas elektroniski iesniedza Centrālajai vēlēšanu komisijai, izmantojot Centrālās vēlēšanu komisijas lietojumprogrammatūru, pēc kā izdrukāja un nodeva kandidātiem parakstīšanai.

[5.3.5] Anketā "Ziņas par deputāta kandidātu" bija norādītas nepatiesas ziņas, proti, ka /pers. A/ strādā SIA "/Nosaukums/" par /amats/ un ka 2013. gadā /pers. A/ ieguvusi augstāko izglītību /izglītības iestāde/ specialitātē – /specialitāte/. Minēto faktu apstiprina /pers. A/ liecības, no kurām izriet, ka uz brīdi, kad viņa kandidēja Saeimas vēlēšanās tad viņai bija tikai vidējā izglītība un viņa nekur nestrādāja. Viņas vienīgā darba vieta dzīvē ir bijusi SIA "/Nosaukums/", iespējams 2013. gadā, kur viņa nostrādāja aptuveni gadu. Apstākli, ka /pers. A/ nav ieguvusi augstāko izglītību, kā arī nekad nav studējusi /izglītības iestāde/ apstiprina /izglītības iestāde/ un Izglītības un zinātnes ministrijas sniegtās ziņas. Tāpat atbilstoši SIA "/Nosaukums/" un Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras sniegtajām ziņām, brīdi, kad /pers. A/ kandidēja Saeimas vēlēšanās, viņa nekur nestrādāja un neveica sociālās iemaksas kā pašnodarbinātā. Viņas vienīgā oficiālā darba vietā mūžā ir bijusi SIA "/Nosaukums/", kur viņa strādāja no 2013. gada 23. maija līdz 2014. gada 27. augustam par /amats/. Tādējādi secināms, ka /pers. A/ anketā norādītas ziņas, ka viņa strādā SIA "/Nosaukums/" par /amats/ un ka 2013. gadā /pers. A/ ieguvusi augstāko izglītību /izglītības iestāde/ specialitātē – /specialitāte/ – ir nepatiesas.

[5.3.6] 2022. gada 13. jūlijā politiskās partijas "/partijas nosaukums/" priekšsēdētājs, neapzinoties, ka /pers. A/ parakstītā anketa satur nepatiesas ziņas, iesniedza to kopā ar politiskās partijas "/partijas nosaukums/" kandidātu sarakstu Centrālajā vēlēšanu komisijā. Minēto faktu apstiprina Centrālās vēlēšanu komisijas sniegtās ziņas, kā arī /pers. D/, /pers. E/ un /pers. C/ liecības. Iztiesāšanas laikā nav iegūti pierādījumi, kas dotu pamatu uzskatīt, ka /pers. D/ būtu apzinājies, ka /pers. A/ parakstītā anketa satur nepatiesas ziņas.

[6] Ņemot vērā iepriekš minēto un sprieduma [4.1]-[4.2] punktos konstatēto, tiesa atzīst, ka /pers. A/ kā 14. Saeimas deputāta kandidāte bija persona, kurai saskaņā ar Saeimas vēlēšanu likuma 11. panta 4. punktu bija pienākums sniegt parakstītas ziņas valsts institūcijai - Centrālajai vēlēšanu komisijai, tāpēc viņa ir inkriminētā noziedzīgā nodarījuma subjekts.

[7] Lietā pastāv strīds par /pers. A/ inkriminētā noziedzīgā nodarījuma objektīvo un subjektīvo pusi, jo /pers. A/ neatzīst apsūdzībā norādītās darbības apzināti nepatiesu ziņu sniegšanā valsts institūcijai - Centrālajai vēlēšanu komisijai.

[8] Lietā ir izspriežami šādi jautājumi: 1) vai /pers. A/ apzinājās, ka anketa "Ziņas par deputāta kandidātu" ir paredzēta iesniegšanai Centrālajai vēlēšanu komisijai; 2) vai /pers. A/, parakstot anketu "Ziņas par deputāta kandidātu", apzinājās, ka tajā ir norādītas nepatiesas ziņas par viņas izglītību un darba vietu.

[9] Vispirms tiesa pārbaudīs, vai /pers. A/ apzinājās, ka anketa "Ziņas par deputāta kandidātu" ir paredzēta iesniegšanai Centrālajai vēlēšanu komisijai.

[10] Apsūdzētā /pers. A/ tiesas sēdē liecināja, ka viņa nezināja, ka anketa "Ziņas par deputāta kandidātu" tālāk tiks nodota (iesniegta) Centrālajai vēlēšanu komisijai. Taču atbilstoši pašas apsūdzētās liecībām, viņa apzinājās, ka viņa ziņas sniedz un anketu "Ziņas par deputāta kandidātu" paraksta saistībā ar vēlēšanām, proti, saistībā ar to, ka viņa kandidēja Latvijas Republikas 14. Saeimas vēlēšanās. Ievērojot apstākli, ka Saeimas vēlēšanas organizē Centrālā vēlēšanu komisija, tad, tiesas ieskatā, būtu loģiski, ka apsūdzētajai bija jāapzinās, ka minētās ziņas paredzētas iesniegšanai Centrālajai

vēlēšanu komisijai.

[11] Tāpat ņemams vērā apstāklis, ka apsūdzētās partijas biedri savās liecībās norāda, ka visi politiskās partijas "/partijas nosaukums/" deputāta kandidāti, tostarp arī /pers. A/, zināja, ka ziņas par savu personību tiks iesniegtas Centrālajai vēlēšanu komisijai. Proti, /pers. D/ liecināja, ka visi kandidāti zināja, ka visām ziņām jābūt patiesām un ka tās ir paredzētas iesniegšanai Centrālajai vēlēšanu komisijai, /pers. E/ liecināja, ka visiem deputātu kandidātiem bija pateikts, ka vajag sniegt ziņas par sevi, lai varētu iesniegt Centrālajai vēlēšanu komisijai, tāpēc visi deputāta kandidāti zināja mērķi, kam tiek vāktas ziņas un /pers. C/ liecināja, ka ziņas, ko deputātu kandidāti sniedza par sevi, bija paredzētas iesniegšanai Centrālajai vēlēšanu komisijai un viņi to zināja.

[12] Vienlaikus tiesa norāda, ka atbilstoši Kriminālprocesa likuma 125. panta pirmās daļas 4. punktam (fakta legālā prezumpcija) bez papildu procesuālo darbību veikšanas par pierādītiem uzskatāmi šādi apstākļi, ja vien kriminālprocesa gaitā netiek pierādīts pretējais, ka persona zina vai tai vajadzēja zināt savus normatīvajos aktos paredzētos pienākumus.

[13] Ievērojot to, ka kriminālprocesa gaitā bez pašas apsūdzētās /pers. A/ liecībām, nav iegūti citi pierādījumi par to, ka viņa nezināja, ka viņai atbilstoši Saeimas vēlēšanu likuma 11. pantam ir jāsniedz pašas parakstītas ziņas par savu personību Centrālajai vēlēšanu komisijai, kā arī ņemot vērā to apstākli, ka atbilstoši /pers. D/, /pers. E/ un /pers. C/ liecībām apsūdzētā to zināja, tiesa atzīst, ka /pers. A/ apzinājās, ka viņas parakstītā anketa "Ziņas par deputāta kandidātu" ir paredzēta iesniegšanai Centrālajai vēlēšanu komisijai.

[14] Tālāk tiesa pārbaudīs, vai /pers. A/, parakstot anketu "Ziņas par deputāta kandidātu", apzinājās, ka tajā ir norādītas nepatiesas ziņas par viņas izglītību un darba vietu un to apzināti veic.

[15] No apsūdzētās /pers. A/ tiesās sēdē sniegtajām liecībām izriet, ka viņa savam partijas biedram /pers. B/ uz elektronisko pasta adresi nosūtīja patiesas ziņas par savu personību, pēc kā viņas partijas biedri, kuri ievadīja ziņas Centrālās vēlēšanu komisijas lietojumprogrammatūrā, kaut ko sajauca, iespējams ar kādu citu kandidātu, pēc kā viņa parakstīja šo anketu, to uzmanīgi neizlasot.

[16] Līdz ar to lietā ir izspriežami šādi jautājumi: 1) vai /pers. A/ 2022. gada 1. jūlijā nosūtīja savam partijas biedram /pers. B/ *elektronisko pastu,* kurā bija norādītas patiesas ziņas par viņas personību; 2) vai /pers. A/ kolēģi ir sajaukuši un netīšām ievadījuši Centrālās vēlēšanu komisijas lietojumprogrammā un vēlāk izdrukājuši anketu, kurā ir norādītas nepatiesas ziņas par /pers. A/ vai tomēr nekas nebija sajaukts un Centrālās vēlēšanu komisijas lietojumprogrammatūrā ievadītas pašas /pers. A/ sniegtās nepatiesās ziņas; 3) vai /pers. A/ ir parakstījusi anketu "Ziņas par deputāta kandidātu", kurā norādītas nepatiesas ziņas par viņas personību, nepārliecinoties par tajā iekļauto ziņu pareizību, vai tomēr apzināti parakstījusi šo anketu, apzinoties, ka tajā iekļautas nepatiesas ziņas par viņas personību.

[17] Apsūdzētā /pers. A/ savās liecībās norādīja, ka viņa 2022. gada 1. jūlijā no elektroniskās pasta adreses - /elektroniskā pasta adrese/ nosūtīja elektronisko pastu uz /pers. B/ elektronisko pasta adresi - /elektroniskā pasta adrese 2/, kuram bija pievienots dokuments, kurā bijā norādītas, apsūdzētās ieskatā, patiesas ziņas par viņas personību: viņas darbavieta ir SIA "/Nosaukums/" /amats/ un viņas izglītība – /gads/ gadā iegūta vidējā izglītība /izglītības iestāde 2/.

[18] Tiesas izmeklēšanas laikā, pārbaudot apsūdzētās liecības, tika nopratināts liecinieks /pers. B/, kā arī no viņa tika pieprasīta informācija par to, vai viņš tik tiešām saņēma šādu elektronisko pastu no /pers. A/. Kā redzams no /pers. B/ rakstveidā sniegtajām ziņām un liecībās sniegtajām ziņām par faktiem, tad viņš 2022. gada 1. jūlijā ir saņēmis šādu elektronisko pastu no /pers. A/.

[19] Tiesa, izvērtējot apstākli, vai /pers. A/ 2022. gada 1. jūlijā nosūtīja šo elektronisko pastu /pers. B/, konstatē, ka lietā gūtie pierādījumi neļauj izdarīt kategoriski secinājumu par to, vai tiešām šāds elektroniskais pasts ir bijis. Lai arī liecinieks /pers. B/ apstiprināja šāda elektroniskā pasta esamību, tiesas ieskatā, lietā ir konstatējami vairāki apstākļi, kas rada pamatotas šaubas, proti:

1) ja tiešām šāds elektroniskais pasts ir bijis, nav saprotams, kāpēc apsūdzētā par to neko neliecināja pirmstiesas procesā vai vismaz publiski, presē vai savos sociālajos tīklos. Tiesai nav šaubu, ka pirmstiesas procesā būtu bijis daudz vieglāk pārbaudīt šī fakta ticamību;

2) nav saprotams, kāpēc aizstāvība, pamatojoties uz Tiesu izpildītāju likuma 74. panta pirmo daļu, nelūdza zvērinātu tiesu izpildītāju fiksēt faktus - apliecināt elektroniskā vidē izvietotas informācijas esību, proti, elektroniskā pasta esību pirms tā iesniegšanas tiesā. Vispārzināms ir fakts, ka, iesniedzot tiesā dokumentu kopijas, jāuzrāda dokumentu oriģināli, lai tiesa varētu pārliecināties par dokumentu kopiju ticamību. Aizstāvības iesniegtās elektroniskā pasta izdrukas, tā kā to pareizība nav apliecināta likumā noteiktajā kārtībā, neļauj tiesai pārliecināties par to ticamību;

3) no liecinieka /pers. B/ sniegtajām ziņām un tiesai uzrādītā telefonā elektroniskā pasta izriet, ka viņš šo elektronisko pastu saņēmis 2022. gada 1. jūlijā plkst.13.02, bet no /pers. A/ tiesā iesniegtajiem dokumentiem izriet, ka /pers. A/ elektronisko pastu ir nosūtījusi 2022. gada 1. jūlijā plkst.12.02, proti, tajā pašā datumā, bet citā laikā;

4) Centrālās vēlēšanu komisijas lietojumprogrammatūrā tajā pašā dienā jau plkst.17. 15 tika ievadītas pavisam atšķirīgas ziņas no tām, kādas /pers. A/ it kā bija norādījusi anketā, ko it kā nosūtīja /pers. B/.

[20] Ņemot vērā minētos apstākļus, tiesa atzīst, ka, lai arī tiesas izmeklēšanas laikā tika pārbaudīta apsūdzētas sniegto liecību ticamība daļā par elektroniskā pasta nosūtīšanu /pers. B/, tomēr pastāv saprātīgas šaubas par to, vai šāds elektroniskais pasts tika nosūtīts. Tiesa uzskata, ka neatkarīgi no tā, vai /pers. A/ nosūtīja elektronisko pastu, vai arī nenosūtīja, pārējie pierādījumi lietā, vērtējot tos kopumā, neapšaubāmi pierāda, ka apsūdzētā ir apzināti parakstījusi anketu "Ziņas par deputāta kandidātu" ar nepatiesām ziņām par viņas izglītību un darba vietu.

[21] No sprieduma [4.1] apakšpunktā konstatētā secināms, ka /pers. A/ kā savu darba vietu uz 2022. gada 8. jūliju (dokumenta parakstīšanas datums) ir norādījusi SIA "/Nosaukums/", kur ieņem /amats/ amatu. Savukārt sadaļā par izglītību norādījusi, ka viņai 2013. gadā ir iegūta augstākās izglītības pakāpe izglītības iestādē "/izglītības iestāde/", specialitātē "/specialitāte/".

[22] No sprieduma [4.6]-[4.7.3] apakšpunktos konstatējām ziņām secināms, ka /pers. A/ bija darba tiesiskajās attiecībās uzņēmumā SIA "/Nosaukums/" tikai laika periodā no 2013. gada maija līdz 2014. gada augustam un veikusi /amats/ pienākumus, tas ir, /pers. A/ tiešie darba pienākumi bija: kraut malku, nopļaut un novākt zāli, uzturēt kārtībā darba vietu, uzkopt apkārtējo teritoriju, veikt citus darba devēja norādītos uzdevumus uzņēmuma teritorijā. Tādējādi tiesa secina, ka /pers. A/ sniegtās ziņas Centrālajai vēlēšanu komisijai par savu darba vietu un ieņemamo amatu uz 2022. gada 8. jūliju neatbilst patiesībai.

[23] No sprieduma [4.4]-[4.5] apakšpunktos konstatētajām ziņām secināms, ka persona ar vārdu, uzvārdu – /pers. A/, un vienkārši vārdā – /pers. A vārds/, nav fiksēta ne /izglītības iestāde/ absolventu sarakstā, ne studējošo sarakstā, ne izslēgto no studējošo sarakstā. Ievērojot minēto, tiesa secina, ka /pers. A/ sniegtās ziņas Centrālajai vēlēšanu komisijai par pabeigto izglītības iestādi, pabeigšanas gadu, iegūto izglītības pakāpi un specialitāti neatbilst patiesībai.

[24] Ņemot vērā iepriekš minēto tiesa secina, ka /pers. A/ faktiskajās darbībās – nepatiesu ziņu (par viņas darba vietu, ieņemamo amatu, pabeigto izglītības iestādi, pabeigšanas gadu, iegūto izglītības pakāpi un specialitāti) sniegšanā Centrālajai vēlēšanu komisijai, ir konstatējamas Krimināllikuma 272. pantā paredzētā noziedzīgā nodarījuma objektīvās puses pazīmes.

[25] No sprieduma [4.9] apakšpunktā konstatētā izriet, ka apsūdzētā sociālajā tīklā "TikTok" publiski ir komentējusi ziņas par dokumentu aizpildīšanu un ziņu sniegšanu Centrālajai vēlēšanu komisijai, atzīstot, ka, aizpildot dokumentus Centrālajai vēlēšanu komisijai, bija pieļauta neliela pārrakstīšanas kļūda, un vienlaikus par darbu norādot: "viss ir korekti, viss ir pareizi, lai arī ko tur saka".

[26] Izvērtējot lietas materiālos esošās ziņas, tiesa uzskata, ka /pers. A/ nepatiesi sniegtās ziņas Centrālajai vēlēšanu komisijai nebija vienkārša pārrakstīšanās kļūda, bet gan apzināti aktīvi veiktas darbības turpmāk norādīto iemeslu dēļ.

[27] Izvērtējot kopumā kriminālprocesā nopratināto liecinieku sniegtās ziņas, kas analizētas sprieduma [4.10]-[4.12] punktos, tiesa secina, ka anketa, kurā tika norādītas nepatiesas ziņas par /pers. A/ darba vietu, ieņemamo amatu, pabeigto izglītības iestādi, pabeigšanas gadu, iegūto izglītības pakāpi un specialitāti, tika sākotnēji veidota izmantojot Centrālās vēlēšanu komisijas lietojumprogrammatūru, kurā ziņas par deputātu kandidātiem ievadīja četri cilvēki – /pers. E/, /pers. N/, /pers. C/, /pers. D/. Lai arī neviens no lieciniekiem nevarēja atcerēties, kā /pers. A/ sniedza tiem ziņas par sevi, konkrēti par savu darba vietu un izglītību, un kurš konkrēti no viņiem ievadīja šajā lietojumprogrammatūrā nepieciešamo informāciju par /pers. A/, lai vēlāk varētu izdrukāt anketu parakstīšanai, tiesa secina, ka ziņas par deputātu kandidātiem no savas partijas ir vadījuši ņemot vērā pašu deputātu kandidātu sniegtās ziņas.

Tādējādi tiesas ieskatā anketā, kurā tika norādītas ziņas par /pers. A/ darba vietu, ieņemamo amatu, pabeigto izglītības iestādi, pabeigšanas gadu, iegūto izglītības pakāpi un specialitāti, tika norādītas tās ziņas, ko ir sniegusi lieciniekiem pati /pers. A/. Turklāt no sprieduma [4.12] punktā analizētajām liecinieces /pers. E/ sniegtajām ziņām izriet, ka lieciniece nav dzirdējusi, lai /pers. A/ kādam pārmestu, ka tika ievadītas nepatiesas ziņas par viņu. Vienlaikus tiesa konstatē, ka arī kriminālprocesa ietvaros /pers. A/ nenorāda, ka kāds cits būtu apzināti norādījis nepatiesas ziņas par viņu.

[28] Kā redzams no /pers. A/ parakstītās anketas "Ziņas par deputāta kandidātu", tajā iekļautās ziņas par viņas darba vietu un izglītību būtiski atšķiras no ziņām, kuras viņa sniedza /pers. B/, kā arī no realitātes, proti, /pers. B/ nosūtīja informāciju, ka viņa strādā SIA "/Nosaukums/" par /amats/ un /gads/. gadā ieguva vidējo izglītība /izglītības iestāde 2/; patiesībā viņa nestrādā un /gads/. gadā ieguva vidējo izglītība /izglītības iestāde 2/; Centrālās vēlēšanu komisijas lietojumprogrammatūrā tika ievadītas ziņas, ka viņa strādā SIA "/Nosaukums/" par /amats/ un ka viņa 2013. gadā ieguvusi augstāko izglītību /izglītības iestāde/ specialitātē – /specialitāte/.

[29] No /pers. D/ liecībām izriet, ka viņš regulāri komunicēja ar Centrālo vēlēšanu komisiju, lai visu ievadītu pareizi, kas nozīmē, ka ziņu ievadīšanai par deputāta kandidātiem tika pievērsta pastiprināta rūpība, kas mazina kļūdu un sajaukšanas iespējamību. Turklāt atbilstoši Centrālās vēlēšanu komisijas sniegtajām ziņām, nevienam partijas "/partijas nosaukums/" Saeimas deputāta kandidātam nebija analoģiska izglītība, proti, analoģiska pabeigtā izglītības iestāde, gads un specialitāte, līdz ar to tiesa atzīst, ka neapstiprinās /pers. A/ liecības, ka acīmredzot dati par viņas izglītību tika sajaukti ar kādu citu deputāta kandidātu.

[30] Saskaņā ar sprieduma [4.1] punktā minēto tiesa secina, ka Centrālās vēlēšanu komisijas kandidātu sarakstu gatavošanas lietojumprogrammā /pers. A/ kā deputāta kandidāte pievienota 2022. gada 1. jūlijā plkst. 17.15, sākotnēji ievadot augstskolu – "/izglītības iestāde/", specialitāti "/specialitāte/", darba vietu – "Pašnodarbinātā". Savukārt 2022. gada 4. jūlijā tika veiktas izmaiņas par ziņām par deputātes kandidāti /pers. A/, nomainot darbavietu no "Pašnodarbinātā" uz - SIA "/Nosaukums/" un tajā ieņemamo amatu – "/amats/". Savukārt 2022. gada 5. jūlijā tika gramatiski precizēts izglītības iestādē iegūtās specialitātes nosaukuma sākumburts no "/specialitāte/" uz "/specialitāte/". Turklāt 2022. gada 2. augustā uz kandidātu saraksta iesniedzēja iesnieguma un Centrālās vēlēšanu komisijas lēmuma pamata tika izdarīti tehniska rakstura labojumi: /pers. A/ izglītības iestādes nosaukums mainīts no "/Nosaukums/" uz "/Nosaukums/". Turklāt no sprieduma [4.2] punktā konstatētā izriet, ka anketā ir atspoguļotas ziņas par /pers. A/ darbavietu un izglītību, ievērojot arī 2022. gada 4., 5. jūlijā veiktos labojumus. Minēto anketu ar tajā veiktajiem labojumiem /pers. A/ ir parakstījusi 2022. gada 8. jūlijā, tādējādi apliecinot anketā norādīto ziņu patiesumu, pēc kā parakstītā anketa tika iesniegta Centrālajai vēlēšanu komisijai.

No minētā secināms, ka jau sākotnēji Centrālās vēlēšanu komisijas lietojumprogrammatūrā ievadīta nepareiza apsūdzētās izglītība, proti, /izglītības iestāde/, un nepareizs statuss – pašnodarbinātā. Savukārt pēc 3 dienām, proti, 2022. gada 4. jūlijā veikti labojumi apsūdzētās darbavietā no "pašnodarbinātā" uz SIA "/Nosaukums/" /amats/. Ņemot vērā, ar kādu rūpību pēc /pers. D/ liecības partija piegāja pie tā, lai visas ziņas par deputātu kandidātiem būtu ievadītas korekti, tiesa netic, ka persona, kura ievadīja datus, būtu pieļāvusi tik rupjas kļūdas, turklāt divreiz pēc kārtas. Turklāt atbilstoši publiski pieejamajai informācijai Saeimas vēlēšanās startēja 1829 deputāta kandidāti. No Centrālās vēlēšanu komisijas sniegtās informācijas secināms, ka tikai attiecībā uz /pers. A/ ir pieļautas tādas kļūdas, kas nav atzīstamas par pārrakstīšanās kļūdām, t.i., pārējiem 1828 deputātiem, tai skaitā viņas partijas biedriem, nekas netika sajaukts.

[31] Ņemot vērā, ka lietojumprogrammā tika ievadītas tikai tādas ziņas, ko sniedza paši deputāta kandidāti, tajā skaitā /pers. A/, un izvērtējot sākotnēji lietojumprogrammā ievadītās ziņas par /pers. A/ darba vietu un iegūto izglītību un šo ziņu labojumu apmēru un precizitāti 2022. gada 4. jūlijā, 2022. gada 5. jūlijā, kā arī 2022. gada 2. augustā, tiesa secina, ka minētās darbības ir bijušas pietiekami precīzas un pārdomātas, tika veikti pat tik detalizēti labojumi kā sākumburta maiņa iegūtajā specialitātē un izglītības iestādes nosaukuma saīsinājuma nomaiņa uz izglītības iestādes pilno nosaukumu, līdz ar to, ievērojot augsto detalizācijas pakāpi sākotnēji sniegto ziņu labošanā, tiesa atzīst, ka nepatieso ziņu par /pers. A/ darba vietu, ieņemamo amatu, pabeigto izglītības iestādi, pabeigšanas gadu, iegūto izglītības pakāpi un specialitāti esamība /pers. A/ anketā nav nejaušība vai pārrakstīšanās kļūda, bet gan apzināti veiktas darbības.

[32] Latviešu literārajā vārdnīcā ir norādīts, ka paraksts ir personas pašrocīgi uzrakstīts vārds un uzvārds (pilnā vai saīsinātā formā), kas ko apliecina, apstiprina (https://tezaurs.lv/paraksts). Proti, ar parakstu (neatkarīgi, vai tas būtu rakstveida paraksts vai elektroniskais paraksts) parakstītājs vienlaikus apstiprina savu personību, kā arī apstiprina dokumentu, kas tiek parakstīts. Tādējādi, ja /pers. A/ ir parakstījusi konkrēto anketu "Ziņas par deputāta kandidātu", ko viņa pati nenoliedz, tiesas ieskatā būtu absurdi apsūdzētajai attaisnoties ar argumentāciju, ka viņa neizlasīja šo anketu, līdz ar to neapzinājās, ko viņa paraksta. Sekojot šādai argumentācijai, varētu nonākt pie absurda rezultāta, proti, ka ikviena persona varētu atteikties no savām uzņemtajām saistībām un pienākumiem ar atrunu, ka viņa nav izlasījusi konkrēto līgumu vai dokumentu. Atbilstoši Civillikuma regulējumam (1405., 1440. pants u.c.) un tiesu praksei dažādās kategoriju lietās, kas saistītas ar dokumentu parakstīšanu, lai atzītu, ka persona nenes atbildību par parakstīto dokumentu, jākonstatē īpaši apstākļi, piemēram, tiesībspējas un rīcībspējas trūkums vai gribas trūkums, proti, ka persona parakstījusi dokumentu maldības, viltus vai spaidu ietekmē.

Vērtējot lietā gūtos pierādījumus, tiesa secina, ka apsūdzētajai /pers. A/ nebija nekādu objektīvu šķēršu, lai uztvertu un saprastu konkrēto anketu "Ziņas par deputāta kandidātu", proti, viņai nav problēmu ar redzi un nav psihiska rakstura problēmu; viņai ir vidējā izglītība, viņa prot lasīt; anketa ir latviešu valodā, ar labi salasāmu burtu lielumu un fontu, turklāt tā ir ļoti īsa un ar izcēlumiem pie sadaļām "izglītība" un "darbavieta un ieņemamie amati"; nav citu objektīvu šķēršļu, lai nebūtu varējusi saprast un izlasīt. Tādējādi tiesa netic, ka /pers. A/ varēja nepamanīt anketā norādītās ziņas un ar parakstu netīšām apstiprināt šīs nepatiesās ziņas, pat ja viņa tik tiešām steidzās, kā viņa pati liecināja.

[33] Nopratināšanas laikā tiesā /pers. A/ vismaz 2 reizes norādīja, ka viņa pirms parakstīšanas paskatījās anketā, ieraudzīja /izglītības iestāde 2/ un tālāk sadaļā par izglītību, neskatoties parakstīja anketu, jo uzskatīja, ka viss ir pareizi. Kā redzams no Centrālās vēlēšanu komisijas iesniegtās /pers. A/ anketas "Ziņas par deputāta kandidātu" kopijas, tad tajā sadaļā pie izglītības nav nekādu ierakstu par /izglītības iestāde 2/ – tur ir tikai 1 rindiņa, kur norādīts /izglītības iestāde/, /gads/, augstākā un /specialitāte/. No minētā secināms, ka /pers. A/ tiesā ir sniegusi apzināti nepatiesas liecības attiecībā uz anketas "Ziņas par deputāta kandidātu" parakstīšanas apstākļiem.

[34] Kā redzams no lietas materiāliem, apsūdzētā /pers. A/ vairakkārt sociālajos tīklos un valsts iestādēs ir melojusi, ka viņai ir augstākā izglītība, kā arī ir melojusi, ka viņa strādā SIA "/Nosaukums/", proti:

1) 2022. gada 7. oktobrī, t.i., dienā, kad tika uzsākta šī krimināllieta, visticamāk laikā, kad /pers. A/ par to vēl nezināja, viņa, sniedzot liecības

kriminālprocesā Nr. 12350004620, kur viņa bija apsūdzētā pēc Krimināllikuma 168. panta, Pierīgas prokuratūras prokuroram norādīja, ka viņai ir augstākā izglītība;

2) 2022. gada 9. oktobrī viņa sociālajā tīklā TikTok publicēja video, kurā norādīja, ka viņas anketā attiecībā uz izglītību ir pieļauta pārrakstīšanas kļūda, bet attiecībā uz norādīto darbu viss ir pareizi;

3) izmeklēšanā nenoskaidrotā laikā, bet ne vēlāk kā 2022. gada 11. oktobrī viņa bija publicējusi video sociālajā tīklā TikTok, kur bija norādījusi, ka viņai ir augstākā izglītība. Minētā video oriģināls visticamāk ir dzēsts, taču tā daļu, kur /pers. A/ paziņo, ka viņai ir augstākā izglītība, apvienotu ar citiem video ierakstiem, TikTok lietotājs factalitty publicēja sociālajā tīklā TikTok 2022. gada 11. oktobrī;

4) izmeklēšanā nenoskaidrotā laikā, ne vēlāk kā 2022. gada 24. oktobrī, taču visticamāk vairākus gadus atpakaļ, /pers. A/ savā sociālā tīkla draugiem.lv profilā "/profila nosaukums/_" bija norādījusi, ka viņas mācību vietas ir: "Mīļā labā /izglītības iestāde 2/!!! BPJP!!!! BBJSS tagad /izglītības iestāde/!", darba vietas "/nosaukums/ esivesels.lv /izglītības iestādes nosaukums/ /Nosaukums/". Lai arī pati /pers. A/ tiesā liecināja, ka viņai nav profila "draugiem.lv", lietā gūtie pierādījumi dod pamatu uzskatīt, ka tieši viņa bija konkrētā profila lietotāja, proti, profils ir uz viņas vārda un pirmslaulību uzvārda "/profila nosaukums/"; profils izveidots 2006. gadā, līdz ar to nav pamata uzskatīt, ka tas būtu izveidots nesen, lai diskreditētu /pers. A/; profilā ir ievērojams apjoms /pers. A/ privāto foto; uz profilu regulāri laika posmā 2015. gada līdz 2018 gadam veikti maksājumi no /pers. A/ norēķinu konta un maksājumu kartēm, t.i., papildināts maciņš. Vispārzināms ir fakts, ka draugiem.lv maciņu var izmantot, lai pasūtītu profila statistiku, t.i, redzētu, kuras personas ir skatījušās konkrēto profilu un video galerijas, kā arī lai pirktu papildus vietas galerijā.

[35] Pie šādiem konstatētajiem apstākļiem, kad /pers. A/ vairākkārt publiski ir melojusi, ka viņai ir augstākā izglītība, un ka tieši /izglītības iestāde/, kā arī pēc viņas meliem, ka viņa strādā SIA "/Nosaukums/", tiesa netic, ka tieši šī melīgā informācija nejauši tika ievadīta, izmantojot Centrālās vēlēšanu komisijas lietojumprogrammatūru un /pers. A/ nejauši neskatoties parakstīja anketu, kas satur šo pašu nepatieso informāciju.

[36] Ievērojot iepriekš minēto, tiesa secina, ka /pers. A/ apzināti izmeklēšanā nenoskaidrotā veidā nodevusi nepatieso informāciju saviem partijas biedriem, kuri veica ziņu ievadīšanu Centrālās vēlēšanu komisijas lietojumprogrammatūrā, pēc kā /pers. A/ apzināti parakstījusi anketu paredzētu iesniegšanai Centrālajai vēlēšanu komisijai, kur bija norādītas nepatiesas ziņas par viņas darba vietu, ieņemamo amatu, pabeigto izglītības iestādi, pabeigšanas gadu, iegūto izglītības pakāpi un specialitāti. Pēc minētās anketas parakstīšanas no /pers. A/ puses, Partijas priekšsēdētājs, neapzinoties, ka /pers. A/ parakstītā anketa satur nepatiesas ziņas, iesniedza to kopā ar Partijas kandidātu sarakstu Centrālajā vēlēšanu komisijā.

[37] Izvērtējot lietā gūtos pierādījumus, tiesa uzskata, ka vienīgā persona, kurai bija motīvs melot, ir pati /pers. A/, jo lietā ir pierādīts, ka /pers. A/ jau iepriekš bija paudusi analoģiskus melus par savu personību, līdz ar to pašsaprotami, ka viņai bija viss pamats turpināt uzturēt šādus melus, jo šo melu atklāšanas gaitā būtu liela negatīva sabiedriskā rezonanse, kas šobrīd arī ir realizējies. Tāpat vienīgi viņai bija pamats melot, jo šāda personības spodrināšana viņai uzlabotu lielāku iespējamību tikt ievēlētai Saeimā. Turklāt /pers. A/, atbildot uz valsts apsūdzības uzturētāja jautājumu, vai viņai ir draugiem.lv profils, liecināja, ka nav, taču kā redzams no lietas materiāliem, pēc pāris dienām notika pieslēgšanās viņas draugiem.lv profilam un tika dzēsta informācija par to, ka viņa it kā mācījusies /izglītības iestāde/, to aizstājot ar nepieklājīgiem vārdiem, kā arī tika izdzēsta informācija par iepriekšējām darba vietām, izņemot /Nosaukums/, precizējot, ka tur strādāja par malkas krāvēju. Minētie fakti dod pamatu tiesai uzskatīt, ka /pers. A/, izsecinot no valsts apsūdzības uzturētāja jautājumiem, ka viņas draugiem.lv. profilā ir viņai inkriminējoša informācija, ir mēģinājusi to dzēst.

[38] Tādējādi tiesa atzīst par pierādītu /pers. A/ inkriminētā noziedzīgā nodarījuma subjektīvo pusi, proti, to, ka /pers. A/, sniedzot Centrālajai vēlēšanu komisijai nepatiesas ziņas, to apzinājās.

[39] Tiesa, novērtējot iegūtās ziņas par faktiem pēc savas iekšējās pārliecības, kas pamatojas uz tiesas izmeklēšanā vispusīgi, pilnīgi un objektīvi pārbaudītiem pierādījumiem, novērtējusi pierādījumus kā pietiekamus, lai konstatētu pierādīšanas priekšmetā ietilpstošos juridiski nozīmīgos faktus, noskaidrojusi apsūdzētās darbības, ņemot vērā, ka apsūdzētā ir noziedzīgā nodarījuma subjekts, atzīst, ka tiesas izmeklēšanā tika izslēgtas jebkādas saprātīgas šaubas par apsūdzētās vainu un ir konstatējams, ka apsūdzētā izdarīja noziedzīgo nodarījumu pēc Krimināllikuma 272. panta.

[40] Saskaņā ar Krimināllikuma 46. panta otrās daļas prasībām, nosakot apsūdzētajai soda veidu, tiesa ņem vērā izdarītā noziedzīgā nodarījuma raksturu un radīto kaitējumu, kā arī vainīgās personību. Savukārt šī panta ceturtajā daļā norādīts, ka, brīvības atņemšanas sodu par kriminālpārkāpumu un mazāk smagu noziegumu piemēro, ja soda mērķis nav sasniedzams, nosakot kādu no attiecīgā panta sankcijā paredzētajiem vieglāka soda veidiem.

[41] Noziedzīgā nodarījuma raksturs ir kvalitatīvs rādītājs, kas vispirms ir atkarīgs no noziedzīgā nodarījuma objekta. Tādējādi, izvērtējot noziedzīgā nodarījuma raksturu, vispirms ņemama vērā izdarītā noziedzīgā nodarījuma kaitīguma pakāpe, ko nosaka pēc noziedzīgā nodarījuma objekta jeb apdraudēto interešu nozīmīguma. Jo nozīmīgāks ir noziedzīgā nodarījuma objekts, jo šis nodarījums ir kaitīgāks. Par konkrētā noziedzīgā nodarījuma raksturu var liecināt arī tā izdarīšanas apstākļi, veids, paņēmieni, cietušā personība, vainīgā motivācija, kvalificējošie apstākļi, noziedzīgā nodarījuma realizācijas stadija un iemesli, kas nav ļāvuši nodarījumu realizēt līdz galam (Krastiņš U., Liholaja V. Krimināllikuma komentāri. Pirmā daļa (I-VIII1 nodaļa). Rīga: Tiesu namu aģentūra, 2015, 205. lpp.).

[42] Izvērtējot noziedzīgā nodarījuma raksturu un tā kaitīgumu, tiesa, pievienojoties tiesību doktrīnā paustajām atziņām, norāda, ka kaitīgums un kaitējums (kaitīgās sekas) ir atšķirīgi krimināltiesību jēdzieni. Kaitīgums kā noziedzīga nodarījuma pazīme piemīt ikkatram krimināli sodāmam nodarījumam. Par kaitējumu kā noziedzīga nodarījuma rezultātu (sekām) runājam tādos gadījumos, kad darbības vai bezdarbības rezultātā iestājušās konkrēta noziedzīgā nodarījuma sastāva pazīmju skaitā paredzētās kaitīgās sekas materiāli vai citādi nosakāma kaitējuma veidā, piemēram, būtisks kaitējums, ievērojams apmērs, smagas sekas u.tml. Nodarījuma kaitīgums ir svarīgākā noziedzīga nodarījuma pazīme, kas izpaužas tajā apstāklī, ka noziedzīgas nodarījums apdraud personu svarīgas intereses tādā mērā, ka nepieciešams pret šo apdraudējumu vērsties ar krimināltiesību līdzekļiem. Noziedzīgs nodarījums rada kaitējumu vai draud tādu nodarīt valsts iekārtai, tās politiskai vai ekonomiskai sistēmai, sabiedrībai, kādai cilvēku grupai vai atsevišķam indivīdam, viņu tiesībām un brīvībām, dabas videi un citādai tiesiskai kārtībai. (sk. U. Krastiņš, V. Liholaja, Krimināllikuma komentāri. Pirmā daļa (I-VIII^2 nodaļa). Trešais papildinātais izdevums. Rīga: Tiesu namu aģentūra, 2021, 40., 49. lpp.).

[43] Lai arī Krimināllikuma 272. pantā paredzētais noziedzīgas nodarījums ir ar formālu sastāvu un, analizējot noziedzīgā nodarījuma sastāva pazīmes, nav nepieciešams konstatēt konkrētu ar noziedzīgo nodarījumu radītu kaitējumu, tiesa norāda, ka /pers. A/, izdarot Krimināllikuma 272. pantā paredzēto kriminālpārkāpumu, traucēja efektīvu un kvalitatīvu pārvaldes kārtības īstenošanu valsts institūciju darbības sfērā. Tiesa ņem vērā no Kriminālprocesa likuma 7. panta izrietošo kriminālprocesa pamatprincipu – par Krimināllikuma 272. pantā paredzēto nodarījumu kriminālprocesu veic neatkarīgi no personas gribas, kurai nodarīts kaitējums. Tas nozīmē, ka kriminālprocess tiek veikts sabiedrības interesēs, jo noziedzīgā nodarījuma rezultātā tiek radīts sabiedrības interešu apdraudējums.

[44] Tiesas ieskatā, sniedzot nepatiesas ziņas Centrālajai vēlēšanu komisijai, /pers. A/ apzinājās, ka viņas norādītā informācija būs publiski redzama ikvienam, kurš vēlētos ar to iepazīties, līdz ar to apsūdzētā vēlējās sniegt Centrālajai vēlēšanu komisijai tādas ziņas, kas sabiedrībai radītu labāku iespaidu par viņu kā par 14. Saeimas deputāta kandidāti. Par minēto liecina arī tādas darba vietas un izglītības norādīšana, kas neatbilda faktiskajai situācijai un sākotnēji norādīto ziņu satura veiktie labojumi, proti, ieņemamā amata nomaiņa no "Pašnodarbinātā" uz "/amats/".

[45] Izskatāmajā gadījumā Centrālās vēlēšanu komisijas mājaslapā politiskās partijas "/partijas nosaukums/" kandidātu sarakstā pie ziņām par /pers. A/ pabeigto izglītības iestādi, absolvēšanas gadu, iegūto specialitāti, tā brīža darba vietu un amatu, tika publicētas patiesībai neatbilstošas un maldinošas ziņas. Tādējādi ikvienam, kas iepazinās ar minētajām ziņām par deputātes kandidāti /pers. A/ varēja rasties maldinošs un faktiskajai situācijai

neatbilstošs iespaids, kas vēlāk varēja arī ietekmēt šo personu balsojumu 14. Saeimas vēlēšanās.

[46] Tiesas ieskatā minētie apstākļi norāda uz to, ka /pers. A/ izdarītais noziedzīgais nodarījums ir apdraudējis sabiedrības, Latvijas Republikas 14. Saeimas vēlētāju intereses pietiekami lielā apmērā un bija vērsts uz to, lai maldinātu plašu sabiedrības grupu, nevis tikai Centrālās vēlēšanu komisijas darbiniekus, tādā veidā apdraudot no Satversmes 1. panta, kas noteic, ka Latvija ir neatkarīga demokrātiska republika, un 2. panta, kas noteic, ka Latvijas valsts suverēnā vara pieder Latvijas tautai, izrietošās pilsoņu tiesības savlaicīgi pirms Saeimas vēlēšanām iepazīties ar informāciju par Saeimas deputātu kandidātiem, lai varētu izdarīt atbildīgu izvēli.

[47] Saskaņā ar Krimināllikuma 7. panta otro daļu /pers. A/ izdarītais noziedzīgais nodarījums pēc Krimināllikuma 272. panta klasificējams kā kriminālpārkāpums.

[48] Krimināllikuma 5. panta pirmā daļa paredz, ka nodarījuma (darbības vai bezdarbības) noziedzīgumu un sodāmību nosaka likums, kas bija spēkā šā nodarījuma izdarīšanas laikā.

Noziedzīgā nodarījuma izdarīšanas laikā un spēkā esošajā likuma redakcijā noteikts, ka par Krimināllikuma 272. pantā paredzēto noziedzīgo nodarījumu soda ar īslaicīgu brīvības atņemšanu vai ar probācijas uzraudzību, vai ar sabiedrisko darbu, vai ar naudas sodu.

[49] Lemjot jautājumu par nosakāmo sodu, tiesa ņem vērā tiesību doktrīnā sniegto atziņu, ka saprotot noziedzīgu nodarījumu kā netaisnīgumu, ko radījusi pārkāpēja darbība vai bezdarbība, ikvienā konkrētā gadījumā ir svarīgi izvēlēties un piemērot pārkāpējam tādu sodu, kas ir samērīgs un maksimāli atbilst cietušā, sabiedrības un pārkāpēja interesēm. Visu iesaistīto pušu interešu ievērošana ir svarīgs priekšnosacījums efektīvai krimināls odu politikai. Krimināls ods nav valsts atriebība par izdarīto noziedzīgo nodarījumu, bet tiesiskais instruments, kas var mazināt ar noziedzīgo nodarījumu radītās sāpes un ciešanas, kā arī atturēt personas no pārkāpumu izdarīšanas (sk. Judins A. Krimināls ods nav valsts atriebība par izdarīto noziedzīgo nodarījumu. Jurista Vārds,19.03.2013., Nr. 11 (762)).

Tiesa ņem vērā tiesu praksē nostiprinātās atziņas: 1) soda individualizācijas princips ir cieši saistīts ar taisnīguma principu, jo nosakot sodu, apsūdzētā personība ir svarīgākā soda individualizācijas sastāvdaļa (sk. Kurzemes apgabaltiesas 2021. gada 1. aprīļa sprieduma lietā Nr. 11380046419 30.2. apakšpunktu); 2) būtiska nozīme individualizēta soda noteikšanā ir apsūdzētā personību raksturojošo ziņu, tai skaitā veselības un ģimenes stāvokļa, izpētei, kā arī noziedzīgā apdraudējuma rakstura, radītā kaitējuma, noziedzīgā nodarījuma motīvu un mērķa izvērtējumam (sk. Latvijas Republikas Senāta Krimināllietu departamenta 2022. gada 5. jūlija lēmuma lietā Nr. 11816006914, SKK-1/2022 38. lpp.)

[50] Izvērtējot apsūdzētās personību raksturojošus datus, tiesa secina, ka apsūdzētā ir precējusies, apgādībā divas nepilngadīgas personas, iepriekš nesodīta, pēc noziedzīgā nodarījuma izdarīšanas jaunus likumpārkāpumus nav izdarījusi, ir ekonomiski aktīva un darbspējīgā vecumā, šobrīd pilda 14. Saeimas deputātes pienākumus. Lietā nav informācijas par kādām apsūdzētās sociālā novirzēm vai negatīvām parādībām, kas nelabvēlīgi ietekmētu viņas tiesisko un sabiedrisko apziņu.

[51] Ievērojot to, ka Krimināllikuma 272. panta sankcijā paredzēts ne tikai īslaicīgas brīvības atņemšanas sods, bet arī citi soda veidi, tad izskatāmajā gadījumā, Krimināllikuma 46. panta 3.[1] daļas nosacījumi nav piemērojami un saskaņā ar Krimināllikuma 46. panta trešās daļas prasībām, nosakot apsūdzētajai soda mēru, tiesa ņem vērā atbildību mīkstinošos un pastiprinošos apstākļus.

Apsūdzētās /pers. A/ atbildību mīkstinošus apstākļus tiesas nekonstatē. Savukārt saskaņā ar Krimināllikuma 48. panta pirmās daļas 17. punktu par /pers. A/ atbildību pastiprinošu apstākli noziedzīgā nodarījumā tiesa atzīst to, ka viņa sniegusi apzināti nepatiesu liecību.

Tiesa konstatē, ka izskatāmajā gadījumā nav pamatots prokurora tiesas debatēs paustais viedoklis, ka apsūdzētajai noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā ir konstatējams Krimināllikuma 48. panta pirmās daļas 11. punktu noteiktais atbildību pastiprinošs apstāklis - noziedzīgais nodarījums izdarīts mantkārīgu tieksmju dēļ. Tiesas ieskatā noziedzīgs nodarījums nav atzīstams par izdarītu aiz mantkārības, jo no lietas materiāliem nav gūstams apstiprinājums, ka apsūdzētajai bijis nodoms iegūt jebkāda veida nepienākošos materiālus vai citāda rakstura labumus sev vai citām personām un apsūdzētās darbības neliecina par mantkārīgu nolūku, un tikai tas vien, ka ievēlēšanas gadījumā Saeimā apsūdzētā saņems Saeimas deputāta mēnešalgu, nevar būt par pietiekamu pamatu minētā atbildību pastiprinošā apstākļa konstatēšanai.

Vienlaikus norādāms, ka Satversme garantē personas individuālas tiesības kandidēt vēlēšanās (tikt ievēlētam). Satversmes 6. pants noteic, ka Saeimu ievēlē vispārīgās, vienlīdzīgās, tiešās, aizklātās un proporcionālās vēlēšanās. Šajā pantā noteiktais, ka Saeimu ievēlē vispārīgās vēlēšanās, nozīmē, ka ikvienam pilsonim ir tiesības vēlēt un tiesības kandidēt vēlēšanās. Jēdziens „vispārīgas vēlēšanas" paredz, ka ikvienai personai ir tiesības vēlēt (aktīvās vēlēšanu tiesības) un tiesības tikt ievēlētai (pasīvās vēlēšanu tiesības) (Satversmes tiesas 2002.gada 23.septembra spriedums lietā Nr. 2002-08-01, Satversmes tiesas 2018.gada 29.jūnija sprieduma lietā Nr. 2017-25-01 17.punkts). Arī Satversmes 9. pantā noteiktais, ka Saeimā var ievēlēt katru pilntiesīgu Latvijas pilsoni, kurš vēlēšanu pirmā dienā ir vecāks par divdesmit vienu gadu, ietver personas tiesības kandidēt vēlēšanās. Satversmes 101.panta pirmā teikuma pirmā daļa noteic, ka ikvienam Latvijas pilsonim ir tiesības likumā paredzētajā veidā piedalīties valsts un pašvaldību darbībā.

Kā norādīts tiesību zinātnes atziņās, tiesības kandidēt vēlēšanās ir noteiktas kā Satversmes 101.panta pirmajā teikumā minēto vispārējo pamattiesību sevišķa izpausme. Tādējādi Satversme tās nosaka kā politiskās pamattiesības, un to mērķis ir nodrošināt personas tiesības piedalīties demokrātiskas valsts pārvaldībā, tādējādi ietekmējot politiskos procesus valstī (J. Rudevskis. Latvijas Republikas Satversmes 89.panta komentārs. Latvijas Republikas Satversmes komentāri. VIII nodaļa. Cilvēka pamattiesības. Autoru kolektīvs prof. R. Baloža zinātniskā vadībā. – Rīga: Latvijas Vēstnesis, 2011, 26.–27.lpp., Satversmes tiesas 2018.gada 29.jūnija sprieduma lietā Nr. 2017-25-01 17.punkts).

[52] Tiesa, nosakot apsūdzētajai soda veidu, izvērtējot lietas materiālos esošos apsūdzētās personību raksturojošos datus, noziedzīgā nodarījuma raksturu un radīto kaitējumu, atzīst, ka /pers. A/ par izdarīto noziegumu nav nosakāms brīvības atņemšanas sods, bet gan kāds no Krimināllikuma 272. panta sankcijā ietvertajiem brīvības atņemšanas alternatīvo sodu veidiem, jo apsūdzētā nav bīstama sabiedrībai un nav nepieciešama viņas izolācija no sabiedrības.

[53] Tā kā apsūdzētajai /pers. A/ noziedzīgā nodarījumā nav konstatēti atbildību mīkstinoši apstākļi un ir konstatēts viens atbildību pastiprinošs apstāklis, tiesa, kopumā ņemot vērā gan soda noteikšanas vispārīgos principus, gan Augstākās tiesas Senāta Krimināllietu departamenta un Krimināllietu tiesu palātas tiesnešu kopsapulces 2008. gada 1. jūlija lēmuma 15. punkta rekomendāciju, kas noteic, ka atbildību pastiprinošu apstākļu esība ir pamats bargāka soda piemērošanai salīdzinājumā ar sodu, kāds būtu piespriežams, šādus apstākļus nekonstatējot, secina, ka apsūdzētajai /pers. A/ par Krimināllikuma 272. panta paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanu ir nosakāms inkriminētā panta sankcijā paredzētais sods sabiedriskā darba veidā vidējā apmērā, ar mērķi – veicināt apsūdzētās atbildību soda efektivitātes kritēriju sasniegšanā. Tiesa atzīst, ka šī brīvības atņemšanas alternatīvā soda veida noteikšana sasniegs Krimināllikuma 35. pantā definēto soda mērķi, jo /pers. A/ tiks samērīgi un atbilstoši sodīta par izdarīto noziedzīgo nodarījumu. Turklāt tiks arī realizēta preventīvā funkcija - apsūdzētā un arī citas personas turpmāk pildīs likumus un atturēsies no jaunu noziedzīgu nodarījumu izdarīšanas.

[54] Attiecībā uz prokurora lūgumu piemērot apsūdzētajai /pers. A/ papildsodu – naudas sodu – 10 (desmit) minimālo mēnešalgu jeb 6200 EUR apmērā, tiesa norāda, ka šāda soda veida noteikšana ir tiesas prerogatīva. Izskatāmajā gadījumā prokurors nav pietiekami pamatojis šāda papildsoda noteikšanas nepieciešamību. Tiesas ieskatā izskatāmas lietas ietvaros jau ar pamatsoda – sabiedriskais darbs piemērošanu tiks pilnvērtīgi sasniegts Krimināllikuma 35. pantā noteiktais soda mērķis, tādējādi nav nepieciešams piemērot /pers. A/ arī papildsodu – naudas sodu.

Turklāt, novērtējot apsūdzētās iespējas samaksāt naudas sodu un gūt paredzamus ienākumus, tiesa konstatē, ka /pers. A/ nebūtu nosakāms papildsods naudas soda veidā, jo lietā nav konkrētu ziņu par apsūdzētās mantisko stāvokli un no lietas materiāliem izriet, ka apsūdzētās apgādībā ir divas nepilngadīgas personas, kuru uzturēšanai ir nepieciešami papildus materiālie līdzekļi. Ir publiski vispārzināma Saeimas deputāta mēnešalga 2023. gadā, proti, 3981 euro pirms nodokļu nomaksas, taču ir jāņem vērā arī apstāklis, ka Saeima 2023. gada 23. februārī par ētikas kodeksa pārkāpumu lēma izslēgt /pers. A/ no dalības nākamajās sešās parlamenta sēdēs un saskaņā ar Saeimas kārtības ruļļa 15. panta pirmo daļu deputāts, kas izslēgts no Saeimas sēdēm, maksā par katru sēdi sodu 20 procentu apmērā no mēnešalgas, līdz ar to /pers. A/ zaudēs nedaudz vairāk kā vienu Saeimas deputāta mēnešalgu. Tāpat ir jāņem vērā Saeimas kārtības ruļļa 18. panta pirmajā daļā noteiktais, ka deputāts, kas notiesāts par noziedzīgu nodarījumu, uzskatāms par izslēgtu no Saeimas sastāva ar dienu, kad stājas spēkā notiesājošs spriedums, līdz ar to /pers. A/ var zaudēt arī iepriekš norādīto Saeimas deputāta mēnešalgu.

[55] Kriminālprocesa likuma 249. panta pirmā daļa noteic, ja procesuālā piespiedu līdzekļa piemērošanas laikā ir zudis vai mainījies tā piemērošanas pamats, mainījušies piemērošanas nosacījumi, personas uzvedība vai ir noskaidroti citi apstākļi, kas noteica piespiedu līdzekļa izvēli, procesa virzītājs pieņem lēmumu par tā grozīšanu vai atcelšanu.

Ievērojot to, ka uz lietas izskatīšanas brīdi nav mainījies Kriminālprocesa likuma 249. panta pirmajā daļā noteiktais drošības līdzekļa piemērošanas pamats un kriminālprocesā apsūdzētā ir pildījusi noteiktos procesuālos pamatpienākumus, tad tiesa secina, ka sprieduma izpildes nolūkā līdz sprieduma spēkā stāšanās brīdim atstājami negrozīti /pers. A/ piemērotie drošības līdzekļi – dzīvesvietas maiņas paziņošana un aizliegums izbraukt no valsts.

[56] Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 240. pantu elektroniskais dokuments – CD disks ar videoierakstu no interneta platformas "TikTok", kas glabājas pie krimināllietas materiāliem, – atstājams glabāšanā pie krimināllietas.

Rezolutīvā daļa

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 520. pantu, tiesa

nosprieda

/pers. A/ atzīt par vainīgu Krimināllikuma 272. pantā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā un sodīt ar sabiedrisko darbu uz 160 (viens simts sešdesmit) stundām.

/pers. A/ ir pienākums 10 (desmit) darbdienu laikā pēc sprieduma stāšanās spēkā ierasties un reģistrēties soda izciešanai Valsts probācijas dienesta teritoriālajā struktūrvienībā atbilstoši savai dzīvesvietai.

/pers. A/ piemērotos drošības līdzekļus – dzīvesvietas maiņas paziņošana un aizliegums izbraukt no valsts, atstāt negrozītus līdz sprieduma spēkā stāšanās dienai.

Elektronisko dokumentu – 2 (divus) CD diskus ar videoierakstu no interneta platformas "TikTok" un dokumentiem, kas glabājas pie krimināllietas, – atstāt glabāšanā pie krimināllietas materiāliem.

Pilnu spriedumu var pārsūdzēt desmit dienu laikā no tā pieejamības dienas apelācijas kārtībā Rīgas apgabaltiesā, sūdzību vai protestu iesniedzot Rīgas pilsētas tiesā.

Pilns spriedums pieejams no 2023. gada 16. maija.

Tiesnesis E. Ernstsons